

A KATEDRA-VERSENYEK
FŐ SZERVEZŐJE

Katedra Polgári Társulás

KATEDRA-VERSENY

A Katedra-versenyek az oktatási minisztérium által akkreditált és támogatott versenyek.
További, a versennyel kapcsolatos információk: www.katedra.sk, katedrapolgaritarsulas@gmail.com

KATEDRA VÁMBÉRY ÁRMIN FÖLDRAJZVERSENY

ROVATVEZETŐ: TÓTH TIBOR, 945 01 Komárno, Rákócziho 36/34, vambery.armin.foldrajzverseny@gmail.com

I. forduló

Beküldési határidő: 2024. október 21.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma: I.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve, címe, e-mail-címe, telefonszáma:	Regisztrációs kód:

Az első fordulóban Vámbéry Ármin életével, munkásságával és utazásaival kapcsolatos feladatok sikeres megoldásához a Küzdelmeim című művét ajánlom irodalomként. A Csallóközhez és Afganisztánhoz kapcsolódó feladatok megoldásához földrajzi atlasz és az internet különféle forrásai ajánlottak. A Vámbéry Ármin Földrajzverseny „segédanyagok” menüje szintén hasznos forrásanyagokat rejt a feladatok megoldásához.

1) Három a párom

Alkoss hármasokat az alább felsorolt meghatározásokból, évszámokból, helyszínekből, melyek Vámbéry Ármin életére utalnak! (15 pont)

Budapest, 1858, Szentgyörgy, Isztambul, 1863, születése, Magyar Földrajzi Társaság, harmadik útja, 1913, Deutsch-türkisches – Türkisch-deutsches Wörterbuch, 1872, Szamarkand, halála, 1832, Berecz + Hunfalvy + Xantus

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

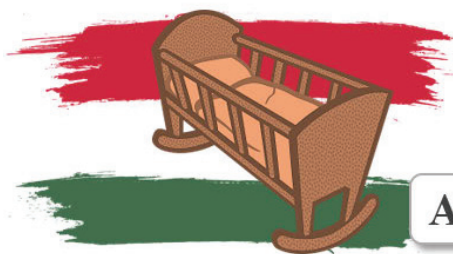
2) Honnan hová?

Vámbéry Ármin élete során három jelentős utazást tett Keleten, valamint hosszabb időt töltött Konstantinápolyban (Isztambulban). Határozzátok meg az egyes utazásairól az alábbi adatokat! Figyelem, ez a feladat sok kutatást és utánaolvasást igényel, ezért ajánlom figyelembe Vámbéry Ármin három útjának térképét, valamint a segédanyagok menüben feltüntetett hivatkozásokat! (34 pont)

	Sztambuli évek	1. keleti út	2. keleti út	3. keleti út
indulás (helye és ideje)	(2 pont)	(2 pont)	(2 pont)	(2 pont)
úti cél (vagy legtávolabbi pont)	(1 pont)	(1 pont)	(1 pont)	(1 pont)
érkezésének helye és ideje (az utazása kiindulópontjához)	(2 pont)	(2 pont)	(2 pont)	(2 pont)
az érintett mai országok	(4 pont)	(5 pont)	(1 pont)	(4 pont)

3) Képekben a címek

Az alábbi képek egy-egy Vámbéry-mű címét rejtik. Határozzátok meg, Vámbéry Ármin melyik művéről van szó, illetve állapítsátok meg a mű kiadásának helyét és évét is! (15 pont)

A

Cím: _____

_____

Kiadás helye, ideje: _____

Cím: _____

_____

Kiadás helye, ideje: _____

B

Cím: _____

Kiadás helye, ideje: _____

C

Cím: _____

_____

Kiadás helye, ideje: _____

D

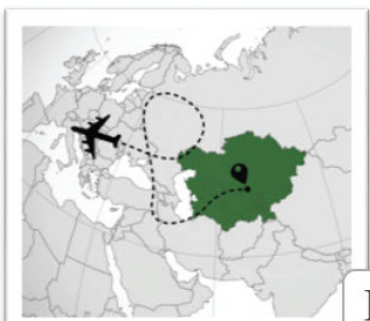

Cím: _____

_____

Kiadás helye, ideje: _____

E

4) Igaz vagy hamis?

Állapítsátok meg az alábbi állításokról, hogy igazak-e vagy hamisak! A hamis állításokat indokoljátok, vagy javítsátok helyesre! (25 pont)

1. Keleten a nőknek szabad akarata van, teljesen függetlenek férjeiktől. I - H
2. A keleti világban a többnejűség teljesen elfogadott és minden társadalmi rétegben gyakran előfordul. I - H
3. Az első feleség címe (rangja vagy megnevezése) a „Böjük Hanim“ vagy „Bégum“. I - H
4. A „khalikok“, azaz a rabnők a férfiak fényűzési cikkei, minél szebbek és minél több van belőlük, annál jobb. I - H
5. Az állandó házassági viszony megnevezése a „Szigah“. I - H
6. Az iszlám világban a válás szent és sérthetetlen, így nem fordul elő, ellenben Angliával vagy Amerikával. I - H
7. A keleti világ női éppoly műveltek, mint azt a nyugati térségekben megszoktuk. I - H
8. A hárem előcsarnokát „Mabein“-nek nevezik. I - H
9. A keleti világban a nők fiatal rabszolganőket vásárolhatnak, akiket felnevelve később többszörös áron adhatnak el, amiből jelentős bevételük származhat. I - H
10. A keleti világ szalonjainak megnevezése a „Szerjéri“. I - H
11. Közép-Ázsia nyilvános kertjei folyó vízzel (mesterséges patakokkal) vagy álló vízmedencékkel (mesterséges tavacsákkal) vannak ellátva, melyek mindenki számára látogathatók. I - H
12. Ezen nyilvános kertek megnevezése a „Csihar bag“. I - H
13. Keleten a mulatságot szolgálja a „khajal“, vagy más szóval a „Kara-göz“, ami a tulajdonképpeni kínai árnyjátéknak felel meg. I - H
14. A „khajalsi“ az előadását egy nagy színházteremben mutatja be. I - H
15. A „khajal“ előadasmódja mindig kifinomult és nagy bölcsességet tartalmaz. I - H

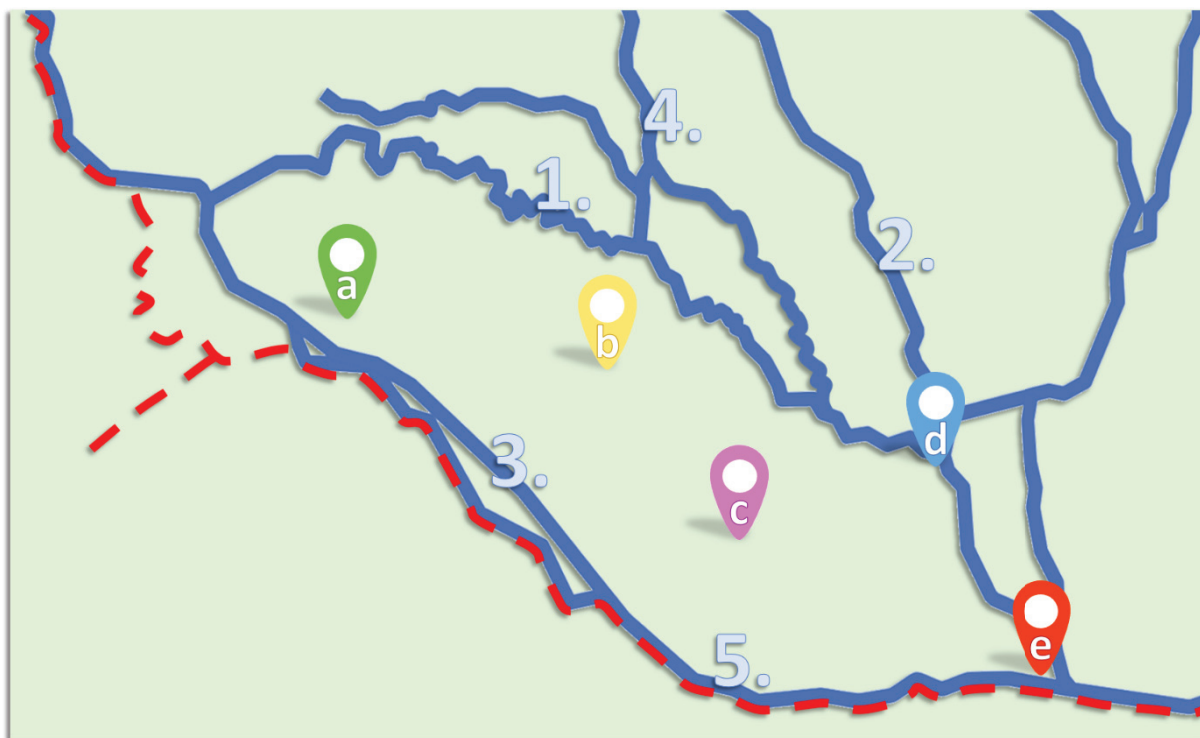
5) Országoló

Jellemezzétek Afganisztánt a következők alapján! (25 pont)

- államforma: _____
- hivatalos megnevezés: _____
- fővárosa és annak népességszáma: _____
- területének nagysága: _____
- lakosainak száma (a 2021-es népszámlálási adatok alapján): _____
- határai a szomszédos államokkal (sorrendben kezdjétek a leghosszabbal, alaposan nézzetek és számoljatok utána a hosszúságoknak!): _____
- _____
- _____
- legmagasabb pontja: _____
- legalacsonyabb pontja: _____
- + mi az a wakhan-folyosó? _____
- _____

6) Csallónak köze

Határozzátok meg a Csallóköz betűkkel és számokkal megjelölt településeit, valamint folyóit (folyórészeit)! Válaszoljátok meg a kérdéseket is! (20 pont)

A) Melyik folyóról kapta nevét a Csallóköz? _____

B) Mekkora a Csallóköz területe? _____

C) Hány városi rangú települése van a Csallóköznek (Pozsony és városrészein kívül)? Nevezzétek is meg ezeket!

D) Európai szempontból miben a „leg” a Csallóköz? _____